

Editorial

Vážení čtenáři,

poslední číslo roku 2016 s podtitulem „Podněty k profesionalizaci služeb kariérového poradenství“, které se vám právě dostává do rukou, je koncipováno jako monotematické. Příspěvky z oblasti kariérového poradenství se na stránkách časopisu *Lifelong Learning – celoživotní vzdělávání* neobjevují poprvé, ale nyní se vám nabízí možnost seznámit se v koncentrovanější podobě s tím, čím v současnosti „žije“ kariérové poradenství v České republice. Výzva pro autory, inspirovaná tématem mezinárodní konference, o níž se můžete dočíst v sekci Zprávy, přilákala pozornost několika zájemců. Ze zaslaných textů bylo do tohoto čísla zařazeno jedenáct příspěvků a jejich relativně pestré zaměření i rozdílné přístupy v chápání kariérového poradenství dokládají, že i když má kariérové (dříve profesní) poradenství za sebou více než sto let svého vývoje, stále existuje řada obtíží, které znesnadňují úsilí o jeho profesionalizaci. Jednou z takových překážek, patrných i v následujících příspěvcích, je nejednotnost odborné terminologie, která je komplikovaná i obtížemi spojenými s překladem anglických výrazů. Také empirický výzkum a hlubší teoretické analýzy, které by vytvářely nové poznání a porozumění poradenské realitě a staly se tak základem vzdělávání kariérových poradců na vysokých školách, není silnou stránkou snah o profesionalizaci kariérového poradenství v českém prostředí.

O tom, že výjimky potvrzují pravidlo, svědčí tři empirické studie – studie *L. Hlouškové* a *J. Veselé* z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, studie *L. Kvitkovičové* a *J. Máchové* z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity a studie *V. Vitoškové* a *I. Pavelkové* z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, které otevírají toto číslo. Shodou okolností všechny tři studie přinášejí základní poznatky týkající se žáků, a zejména studentů v období tzv. vynořující se dospělosti, což je jedna z klíčových skupin klientů kariérového poradenství. Další zajímavostí je, že tyto studie představují výsledek vědecké „mezigenerační“ spolupráce mezi vedoucí závěrečné práce a její studentkou a nezbývá než dodat, že ve třech studiích jsou zastoupeny tři úrovně diplomových prací – bakalářské, magisterské i doktorské.

Po empirických studiích následují dvě teoretické studie (*K. Hašková* a *M. Vaculík*, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity; *P. Hlado*, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity), které nejenže představují nové koncepty hodné empirického zkoumání (kariérové kompetence, kariérová adaptabilita), ale na příkladech ze zahraničí dokladují, že má smysl těmto konstruktům věnovat systematickou pozornost i u nás.

Do sekce Diskuse jsou zařazeny dva texty (*T. Chocholeho* z Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni; *B. Šmajsové Buchtové* a *J. Šmajse* z Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity). I když každý příspěvek je jiný, lze v nich najít stejné přesvědčení o tom, že kariérové poradenství má moc vyvažovat disbalance mezi potřebami jednotlivce a charakteristikami současného světa. T. Chochole ve svém textu hledá nové perspektivy kariérového rozvoje v kontextu soudobého technologického pokroku a generační obměny pracovních sil. B. Šmajsová Buchtová a J. Šmajse v době, kdy potřeba živé lidské práce klesá, s oporou o empiricky doložené negativní dopady nezaměstnanosti na zdraví jedince vyzdvihují význam lidské práce pro jedince samotného, čímž rozkrývají problém sociálních nerovností v přístupu k produktivní lidské práci.

Závěr tohoto monotematického čísla je věnován Zprávám. Jednotlivé zprávy nemají pouze informační hodnotu, ale ve své komplexnosti představují rozmanitost vzdělávacích příležitostí, které mohou kariéroví poradci využívat ke svému profesnímu rozvoji. *Š. Vendel* přináší podrobné informace o výsledcích ukončeného projektu *Network for Innovation in Career Guidance and Counselling in Europe* (NICE). Cílem tohoto projektu bylo na základě zmapování situace ve vzdělávání kariérových poradců v jednotlivých evropských zemích, vymezit kompetence kariérových poradců, které by se staly vodítkem nejen pro jejich vzdělávání na vysokých školách, ale i základem pro posuzování kvality/profesionality jejich poradenské práce. *Z. Friedmann* podává zprávu z konference, která proběhla v květnu 2016 na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a tematicky inspirovala toto monotematické číslo. *J. Jílková*, *J. Jirsáková* a *E. Chalupová* informují o své studijní stáži ve Francii, přičemž se snaží vyzdvihnout ty aspekty francouzského poradenského systému, které by mohly být inspirací pro Českou republiku. Na samém konci tohoto čísla *L. Dokoupilová* a *M. Schneider* dokladují, že jsou připraveni rozběhnout činnost Kariérního poradenského centra Ostravské univerzity tak, aby se mohlo stát zdrojem výměny zkušeností kariérových poradců z poskytování tohoto typu poradenských služeb.

Za celou redakci i tým editorů přeji inspirující čtení!

Lenka Hloušková
hostující editorka monotematického čísla